

tobetaling. Efter udvalgets opfattelse er den enkleste løsning, at selskabet som udgangspunkt i alle tilfælde skal vejlede om retten til at kræve acontobetaling. Herved mindskes risikoen for et større antal sager ved domstolene og Ankenævnet for Forsikring, der alene ville vedrøre spørgsmålet om, hvorvidt forsikringsselskabet har opfyldt sin vejledningspligt. Udvalget foreslår derfor, at forsikringsselskabet senest tre måneder efter anmeldelse af forsikringsbegivenheden skal vejlede sikrede om retten til at kræve acontobetaling, medmindre sikredes krav inden da fuldt ud er imødekommet eller afvist. Pligten til at vejlede gælder dog ikke, hvis det – f.eks. som følge af udformningen af den pågældende forsikring – må anses for åbenbart, at der ikke kan opstå spørgsmål om at kræve acontobetaling.

Forsikringsaftaleloven indeholder ingen regler om forsikringsselskabets betaling af sikredes omkostninger ved fremsættelse og dokumentation af kravet. Det er dog i praksis bl.a. antaget, at sikrede har krav på dækning af rimelige advokatombudsninger, når erstatningskravet er af et vist større omfang og af en vis kompliceret beskaffenhed. Må det anses for påkrævet for sikrede at have advokatbistand, kan udgifterne til et rimeligt arbejdsvederlag kræves erstattet af forsikringsselskabet.

Udvalget finder det rigtigst, at det af loven udtrykkeligt kommer til at fremgå, at sikrede i et vist omfang har ret til at få dækket sine udgifter til advokatbistand, og foreslår, at der i forsikringsaftaleloven indsættes en regel herom. Der er ikke hermed tilsigtet ændringer af den hidtidige retstilstand.

Der henvises til betænkningen side 137 ff.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. lovforslagets § 1, nr. 6-8 og 10-11 (forslag til lovens § 24, stk. 2 og 4, § 25 og 32, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

4.4. Forældelse

4.4.1. Gældende ret

Efter forsikringsaftalelovens § 29 gælder der for krav, der er grundede i forsikringsaftalen (dvs. støttes på forsikringsaftalen) en forældelsesfrist på 2 år fra udgangen af det kalenderår, hvori fordringshaveren fik kundskab om kravet og om, at det er forfaldet. Kravet forældes dog senest 5 år efter dets forfaldstid. Forsikringskrav forældes således efter andre forældelsesregler end dem, der følger af dansk rets almindelige forældelsesregler i 1908-loven og Danske Lov 5-14-4.

§ 29 omfatter f.eks. forsikringsselskabets krav på præmie eller den sikredes krav på forsikringsydelsen. Andre krav angående forsikringsaftalen forældes derimod efter dansk rets almindelige forældelsesregler, f.eks. tilbagesøgningskrav vedrørende for meget betalt præmie.

4.4.2. Lovforslagets udformning

Udvalget peger på, at den gældende § 29 i praksis giver anledning til en række spørgsmål. Det gælder bl.a. afgrænsningen af, hvilke krav der er omfattet af reglen, og fastlæggelsen af begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen (kravets forfaldstid), navnlig med hensyn til, hvornår fristen begynder at løbe i relation til erstatning for senfølger efter ulykkestilfælde eller sygdomme, der udvikler sig løbende over en årrække.

Efter udvalgets opfattelse bør en nærmere vurdering af forsikringsaftalelovens regler om forældelse af forsikringskrav tage udgangspunkt i dansk rets almindelige forældelsesregler, således at der fremover alene bør gælde særlige forældelsesregler på forsikringsområdet, hvis der kan påvises et særligt behov herfor.

Justitsministeriet har i foråret 2001 nedsat et Forældelsesudvalg, der skal gennemgå de generelle forældelsesregler med henblik på en samlet revision heraf, og som forventes at afgive betænkning omkring foråret 2004. Udvalget finder på denne baggrund, at en endelig stillingtagen til de fremtidige regler om forældelse af forsikringskrav bør afvente Forældelsesudvalgets arbejde. Udvalget har derfor – med en enkelt undtagelse, jf. nedenfor – ikke fundet grundlag for på nuværende tidspunkt at foreslå ændringer af forsikringsaftalelovens regler om forældelse af forsikringskrav, men har i stedet udarbejdet en lovskitse, som sammen med Forældelsesudvalgets overvejelser til sin tid vil kunne danne grundlag for en ændring af forsikringsaftalelovens regler om forældelse, jf. betænkningen side 363 ff.

Udvalget peger dog på, at det i praksis har givet anledning til tvivl, hvorvidt § 29 gælder for skadelidtes krav mod skadevolders ansvarsforsikring i tilfælde, hvor forsikringsselskabet hæfter umiddelbart i forhold til skadelidte, f.eks. ved ansvarsforsikring for motor-drevne køretøjer, jf. færdselslovens § 108, stk. 1. I disse tilfælde har skadelidte umiddelbart et direkte krav mod ansvarsforsikringsselskabet, dvs. at skadelidte uden videre kan vælge at rette sit erstatningskrav mod ansvarsforsikringsselskabet i stedet for mod skadevolderen. Hvis § 29 i disse tilfælde gælder for skadelidtes erstatningskrav mod selskabet, vil der imidlertid kunne opstå den situation, at kravet mod selskabet er forældet (efter § 29), mens kravet mod skade-